

FOUNDATION FOR
THE PRESERVATION
OF JEWISH HERITAGE
IN POLAND

www.fodz.pl

FUNDACJA
OCHRONY
DZIEDZICTWA
ŻYDOWSKIEGO

KONFERENCJA NAUKOWA „DZIECKO ŻYDOWSKIE”

organizowana

**DLA UPAMIĘTNIECIA 70. ROCZNICY
LIKWIDACJI GETTA W ZAMOŚCI**

przez

**Fundację Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego
oraz
Pracownię Literatury Polsko-Żydowskiej
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II**

**16-17 października 2012 r.
Centrum „Synagoga”
Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego
ul. Pereca 14, Zamość**

16 PAŹDZIERNIKA 2012 (WTOREK)

10.00-11.00 – rejestracja uczestników w biurze konferencji w Centrum „Synagoga”.

11.00 - 11.15 – uroczyste otwarcie konferencji:
Monika Krawczyk (Dyrektor Generalny FODŹ), prof. zw. dr hab. Sławomir Jacek Żurek (KUL)

Sesja pierwsza (11.15-12.45) **DZIECKO W TRADYCYJ ŻYDOWSKIEJ**

1. dr Ewa Banasiewicz-Ossowska (UWr), *Dziecko w tradycji i wierzeniach Żydów polskich*
2. dr Aleksandra Stachula, *Rytuał w życiu dziecka żydowskiego. Obrzezanie, okup za pierwородnego, upszerin, bar micwa, bat micwa*
3. dr Anna Jakimyszyn (UJ), *Dziecko jako temat kobiecych modlitw*
4. dr Magdalena Kuranc-Szymczak (Archiwum Państwowe w Zamościu), *Dzień powszedni żydowskiego dziecka*

Przerwa na kawę

Sesja druga (13.00-14.30) **TEKSTY ŹRÓDŁOWE O ŻYDOWSKICH DZIECIACH**

5. dr hab. prof. UW Ewa Geller (UW), *Dziecko jako przedmiot zainteresowania medycyny żydowskiej doby staropolskiej*
6. mgr Marek Tuszewicki (UJ), *Dziecko jako przedmiot troski żydowskiej medycyny ludowej od chwili poczęcia do narodzin*
7. dr hab. prof. UWr Ryszard Waksmund (UWr), *Bycie Żydem w świetle wspomnień o dzieciństwie*
8. mgr Piotr Grącikowski (UWr), *Gry, zabawy... i co więcej? Etnograficzne spojrzenie na dziecko żydowskie na terenie dawnej Rzeczypospolitej na przełomie XIX i XX w.*

Przerwa obiadowa

Sesja trzecia (15.30-17.15) **OBRAZ DZIECKA W ZAPISACH HISTORYCZNYCH**

9. lic. Magdalena Dopieralska (MHŻP ŻIH, UW), *Żydowskie dziecko w średniowiecznej Polsce*
10. mgr Olga Pieńkowska (MHŻP, ŻIH), *Dzieciństwo uprzywilejowane – pierwsze lata życia reba Dowa Ber Birkenhala i Salomon Majmon. Próba rekonstrukcji na podstawie pamiętników*
11. dr Irmina Gadowska (UŁ), *Za bramą domu życia. Dziecięce nagrobki na cmentarzu żydowskim w Łodzi przy ulicy Brackiej – forma i znaczenie*
12. dr Monika Szablowska-Zaremba (KUL), *Dziecko – nasz obowiązek i radość. O walce o prawa dzieci na łamach „Naszego Przeglądu” (1935-1939)*
13. dr Anna Krasowska (UKSW), *Obraz dziecka żydowskiego w wybranych tekstach szmoncesowych*

Przerwa na kawę

Sesja czwarta (17.30-18.30)
DZIECI ŻYDOWSKIE A EDUKACJA (I)

14. dr Halina Postek (APS), *Rola nauki i nauczania w tradycji żydowskiej*
15. dr Agata Rybińska (UWr), *Pomiędzy integracją a dysymilacją – edukacja religijna dzieci żydowskich w XIX-wiecznym Wrocławiu*
16. mgr Alicja Maślak-Maciejewska (UJ), *Znaczenie edukacji dzieci i młodzieży w krakowskim środowisku Żydów postępowych*

Sesja piąta (18.30-19.30)
DZIECI ŻYDOWSKIE A EDUKACJA (II)

17. mgr Anna Łagodzińska (UJ, MMŁ), *Działalność stowarzyszenia Bnos Agudas Isroel w latach 1925-1939 na podstawie relacji w czasopiśmie „Bajs Jakow”*
18. dr Joanna Cukras-Stelągowska (UMK), *Ostatnie pokolenie przedwojennych Żydów wobec dylematów tożsamościowych. Szkolne reminiscencje*
19. mgr Joanna Krauze (FODŻ, UMCS), *Edukacja o Holokauście w Izraelu jako element kształtowania tożsamości narodowej*

17 PAŹDZIERNIKA 2012 (ŚRODA)

Sesja szósta (9.00-10.00)
DZIECKO ŻYDOWSKIE W ŚWIECIE LITERATURY DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO

20. prof. zw. dr hab. Sławomir Jacek Żurek (KUL), *Dziecko żydowskie w poezji polsko-żydowskiej dwudziestolecia międzywojennego*
21. dr Anna Jeziorkowska-Polakowska (KUL), *„Franiu, a te Duszki?...” – Franciszki Arnsztajnowej twórczość dla dzieci*
22. mgr Agnieszka Karczewska (KUL), *Twórczość dla dzieci Maurycyego Szymbła*

Sesja siódma (10.00-11.30)
DZIECI HOŁOKAUSTU (I)

23. dr hab., prof. UG Feliks Tomaszewski (UG), *Szuflada pamięci. Michała Głowińskiego obrazki z dzieciństwa*
24. mgr Wanda Dittrich (UG), *Weiser Dawidek – odmieniec czy święty?*
25. mgr Karolina Makiela (UJ), *Wpływ wojny na psychikę dzieci – analiza prozy Wilhelma Dichtera*
26. mgr Marek Sawa (KUL), *Doświadczenie przestrzeni w prozie Dzieci Holokaustu*

Przerwa na kawę

Sesja siódma (12.00-13.30)
DZIECI HOŁOKAUSTU (II)

27. dr hab., prof. KUL Andrzej Tyszczyk (KUL), *Dzieci w poemacie I. Kacnelsona, „Pieśń o zagładzie...”*
28. ks. dr Wiesław Felski (KUL) *Obraz dziecka żydowskiego w poezji Jerzego Ficowskiego*
29. mgr Anna Dobiegała (UG), *„Dzieci Holokaustu” w prozie Hanny Krall*

Sesja ósma (13.30-14.30)
DZIECI HOLOKAUSTU (III)

30. dr Justyna Kowalska-Leder (UW), *Dzienniki Dzieci Holokaustu – funkcje praktyk diarystycznych*
31. mgr Ewelina Konopczyńska-Tota (USz) „Zasmucam się na widok masy czekającej na śmierć”.
Zagłada w oczach Rutki Laskier
32. mgr Krzysztof Banach (MNK), *Zagłada oczami dziecka: wspomnienia Moshe Franka i Stanisławy Bożek*

Przerwa obiadowa

Sesja dziewiąta (15.30-16.30)
DZIECI HOLOKAUSTU (IV)

33. lic. Ewelina Malik (UJ), *Martyrologia dzieci żydowskich w czasie okupacji niemieckiej w świetle zachowanych dzienników*
34. mgr Martyna Grądzka (UP im. KEN w Krakowie/ IPN w Krakowie), *Utracone dzieciństwo. Dziecko żydowskie w KL Płaszów*
35. dr hab., prof. UKSW Wojciech Kudyba (UKSW, PWSZ w Nowym Sączu), *Drogi ocalenia. Dzieci żydowskie w Zakładzie dla Sierot Wojennych w Turkowicach*

Sesja dziesiąta (16.30-17.30)
TEMATYKA DZIECIĘCA W CZASACH PO ZAGŁADZIE

36. dr Maciej Krzemiński (PWSZ we Włocławku), *Dojrzwianie do ciała, cierpienia i winy w „Odosobnieniu” Georgesa-Arthura Goldschmidta*
37. mgr Anna Latocha (UJ), *(Re)konstruowanie tożsamości żydowskiego dziecka po Marcu '68 – przededefiniowanie dzieciństwa w kontekście zderzenia z doświadczeniem Marca w literackich świadectwach emigrantów*
38. dr Agnieszka Lenart (KUL), *Obserwacje wychowawcze Diny Rubinej – żydowskiej matki na „rosyjskim zakwasie”*

Przerwa na kawę

Sesja jedenasta (17.45-19.30)
SZTUKA WOBEC ZAGŁADY ŻYDOWSKICH DZIECI

39. mgr Kamila Dzika-Jurek (UŚ), *Patrzyć melancholijnie. Literackie i nieliterackie fotografie dzieci żydowskich*
40. dr Małgorzata Wójcik-Dudek (UŚ), *Kiedy mały Srulek staje się bohaterem literackim – Holokaust w literaturze dla dzieci i młodzieży*
41. mgr Mariusz Wirski (UG), *Sztuka jako wyzwolenie z wojennej traumy – „Lista Schindlera” i „Dziewczynka w czerwonym płaszczyku”*
42. dr Łukasz Jasina („Kultura Liberalna”), *Dziecko żydowskie doby Holokaustu w polskim filmie i serialach telewizyjnych*

19.30-19.45 – podsumowanie konferencji oraz zamknięcie obrad: prof. zw. dr hab. Sławomir Jacek Żurek (KUL) i Joanna Krauze (FODŻ).